

ków, zanieczyszczenia powietrza, szkodliwości insektycydów w leśnictwie i inne.

W trzecim dniu 12 maja 1975 r. obrady odbywały się w trzech grupach roboczych. Zajmowano się głównie metodycznymi problemami ochrony środowiska, mówiono o badaniach w tym zakresie prowadzonych w szkołach na lekcjach i na zajęciach pozalekcyjnych. Informacje o badaniach i doświadczeniach w tej dziedzinie zreferowali przedstawiciele wszystkich krajów biorących udział w konferencji. Poza doniesieniami z NRD, najwięcej było ich z Polski (przemawiało 8 osób). Omówiono m. in. zagadnienia ochrony przyrody i przyrodniczego środowiska w zawodach Olimpiady Biologicznej oraz obudowę dydaktyczną niezbędną do realizacji problematyki zoologicznej w szkole ogólnokształcącej.

W czwartym dniu 13 maja 1975 r. konferencję zakończyły wycieczki dające możliwość konfrontacji omawianych spraw ochrony środowiska w terenie. Uczestnicy konferencji z NRD wyjechali do Karkonoskiego Parku Narodowego, a uczestnicy z Polski na wycieczkę do Spreewaldu — ośrodka kultury łżyckiej. Wycieczkę tę odbyto częściowo autokarem, a częściowo łodziami pływającymi czystymi i bogatymi w florę i faunę wodami kanałów stanowiących odnogi rzeki Spreewy — od miejscowości Burg (największej gminy w Niemczech) do miasteczka Lübbenau.

Maria Knapik

Z NASZYCH REZERWATÓW

Stanowisko wiśni karłowatej *Cerasus fruticosa* w rezerwacie stepowym w Kulinie nad Wisłą

Wisienka stepowa, zwana także wiśnią karłowatą, należy do gatunków, które w Polsce podlegają ścisłej ochronie. Osiąga u nas swoją północną granicę zasięgu. Jej liczne stanowiska rozmieszczone są głównie na południu i południowym wschodzie, podczas gdy na Kujawach i na Pomorzu tworzą tylko oderwaną, daleko na północ wysuniętą wyspę, ograniczoną do okolicy Torunia, Inowrocławia, Bydgoszczy, Chełmna, Wymysłowic i Brześcia Kujawskiego. Niektóre z tych stanowisk znane są tylko z materiałów zielnikowych. Ich szczegółowy wykaz i charakterystykę podała w 1965 r. M. Gostyńska, a następnie M. Ceynowa. Punktowa mapa rozmieszczenia tego gatunku była opublikowana w z. 3 (1964 r.) *Atlasu Rozmieszczenia Drzew i Krzewów w Polsce*. Ze względu na szczególne znaczenie wiśni karłowatej, jako rośliny chro-

nionej i reliktywnej dla flory polskiej, utworzono dla niej dwa rezerваты ścisłe i zaprojektowano trzeci. Opis aktualnego ich stanu był przedmiotem rozprawy opublikowanej przez T. Sulmę i J. Walasa w 1963 r. Były one dokładnie omówione także w artykule M. Gostyńskiej, w zeszycie 2/1965 *Chrońmy przyrodę ojczystą*.

Nowo znalezione stanowisko wisienki stepowej położone jest na prawym brzegu Wisły koło Włocławka, w wielokrotnie już opisywanym rezerwacie stepowym „Kulin”. Wisienka rośnie tu w liczbie kilkudziesięciu krzewów na stromym zboczu, sąsiadującym od strony zachodniej z tzw. „Wielkim Jarem”. Zbocze to wykazuje widoczne ślady wypalania. Można więc przypuszczać, że zaobserwowane niedawno krzewy wisienki stepowej uszły poprzednio uwadze badaczy ze względu na silne ich zniszczenie przez pożary. Obecna wysokość wisienki na omawianym stanowisku nie przekracza wysokości muraw. W dużej ilości towarzyszy jej kłosownica pierzasta *Brachypodium pinnatum*, rutewka mniejsza *Thalictrum minus*, szalwia łąkowa *Salvia pratensis*, ostnica Jana *Stipa Joannis* i wiele innych roślin murawowych. Wisienka występuje tu w formie typowej, kwitnie i owocuje. Zagraża jej jednak osunięcie się zbocza, rośnie bowiem bezpośrednio nad urwiskiem. Znaleźnienie w Kulinie stanowiska wiśni karłowatej podnosi wartość florystyczną tego terenu, wzbogacając go o tak ważny gatunek stepowy i jednocześnie przemawia za przyjęciem projektu powiększenia rezerwatu w Kulinie.

Najbliżej Kulina położone jest stanowisko w Rzadkiej Woli koło Brześcia Kujawskiego nad Zgłowiączką, znane z materiału zielnikowego zebranego przez R. Kobendzę (Zieln. Uniw. Warsz.).

Materiały zielnikowe wiśni karłowatej z Kulina złożone są w Zielniku Zakładu Dendrologii i Arboretum Kórnickiego PAN w Kórniku oraz w zielniku Zakładu Systematyki Roślin Instytutu Biologii Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu.

Mirosława Giełdoń-Ceynowa
i Maria Jakuszevska-Gostyńska

Występowanie grzyba *Gnomonia tiliae* Kleb. w rezerwacie Obrożyska

Las lipowy „Obrożyska” koło Muszyny znajduje się na prawym brzegu Popradu, na zachodnim i południowo-zachodnim zboczu Góry Mikowej, położonej na skraju pasma Jaworzyny, zaliczanego do Beskidu Sądeckiego. Dolina Popradu jest osłonięta górami od wiatrów wiejących z północy. W okolicach Muszyny panuje łagodny klimat, na co składa się stosunkowo wysoka średnia roczna temperatura (7,4°), ciepła jesień, dostateczna ilość opadów (710 mm), krótkie zaleganie pokrywy